

หัวข้อวิทยานิพนธ์	อุปนิษัต : อภิปรายที่สอดคล้องกันและที่สอดคล้องกับทฤษฎีวิทยาศาสตร์เรื่องกำเนิดและการสิ้นสุดของจักรวาล โลก สรรพสิ่งและชีวิต
ชื่อนักศึกษา	นางอมรา ศรีสุชาติ
สาขาวิชา	ภาษาสันสกฤต
ภาควิชา	ภาษาตะวันออก
ปีการศึกษา	2541

บทคัดย่อ

การถ่ายทอดและแปลความโคลก 491 โคลกที่เลือกสรรจากจำนวน 1,844 โคลกของทั้ง 18 อุปนิษัตมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความหมายทางอภิปรายว่า อะไรคือจักรวาล โลก สรรพสิ่ง ชีวิต ? และเหล่านี้มีกำเนิด-การสิ้นสุดเพราะเหตุใด อย่างไร เมื่อไร และที่ไหน? และอธิบายคำตอบในเรื่องนี้ของอุปนิษัตที่สอดคล้องกับทฤษฎีวิทยาศาสตร์

โคลกจำนวนมากนี้แม้ต่างกันด้วยการใช้สำนวนภาษาในการสื่อความ แต่ได้ประกาศถึงเรื่องสำคัญอย่างเดียวกัน นั่นก็คือ ทุกอุปนิษัตประกาศว่า พุรหมนุ คือจักรวาลและทุกสิ่งทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นสัจภาวะ(จักรวาลที่ไม่เสื่อมสลายและไม่ปรากฏรูป) หรือ ประจักษภาวะ(จักรวาลที่เสื่อมสลายและปรากฏรูป) แนวความคิดนี้ไม่ห่างไกลไปจากแนวคิดเรื่ององค์รวมหรือ เอกภาวะ หรือสภาวะว่างเปล่าทางควอนตัม ซึ่งเป็นจุดเด่นในทฤษฎีวิทยาศาสตร์ยุคใหม่

ในวิทยานิพนธ์นี้ ได้กล่าวถึง ความหมายที่เปรียบเทียบสัมพันธ์กันระหว่างจักรวาล สัจภาวะกับจักรวาลปรากฏการณ์ในหลายประเด็น ระดับความเหมือนและต่างของจักรวาลทั้งสองนี้แจ่มแจ้งได้ตามประจักษภาวะในโลกปรากฏการณ์นี้เท่านั้น อันที่จริงแล้ว มนุษย์ซึ่งมีตัวตนและการรับรู้ผูกพันกับโลกปรากฏการณ์ไม่อาจรู้เข้าใจได้ถึงจักรวาลสัจภาวะ ดังนั้นอุปนิษัตจึงไม่มีคำตอบสำหรับคำถามทางโลกที่ว่า จักรวาลสัจภาวะกำเนิดและสิ้นสุดอย่างไร ? หรือเพราะเหตุใด ? แม้ว่าจักรวาลสัจภาวะดำรงอยู่ตลอดเวลาและในทุกที่ แต่คนธรรมดาอย่างเราๆไม่อาจรับรู้ได้ อุปนิษัตทั้งหลายจึงชี้แนะว่า บุคคลใดก็ตามที่กลายเป็นผู้รู้แจ้ง บุคคลนั้นย่อมค้นพบจักรวาลสัจภาวะหรือพุรหมนุหรืออาตฺมฺนุในหัวใจของตนเองและเมื่อถึงตอนนั้นกาลเวลาก็ไม่มีความหมายอันใด อุปนิษัตยังกล่าวว่า จักรวาลสัจภาวะดำรงอยู่ก่อนการเริ่มต้นกาลเวลาและอยู่ทั้งในและนอกจักรวาลปรากฏการณ์ แนวคิดทางอภิปรายเช่นนี้สอดคล้องกับทฤษฎีวิทยาศาสตร์ยุคใหม่เช่นทฤษฎีของสตีเฟน ฮอคิง, ทฤษฎีของเดวิด โบห์ม ฯลฯ

ทฤษฎีองค์รวมและระเบียบการซ่อนเร้นตนเองของเดวิท โบห์มอีกเช่นกันที่สนับสนุนการอธิบายทางอภิปรัชญาของอุปนิษัตทั้งหลายเกี่ยวกับสภาวะของจักรวาลปรากฏการณ์ที่กล่าวว่า จักรวาลปรากฏการณ์ซ่อนเร้นอยู่ในจักรวาลสัจภาวะซึ่งอยู่ในสภาวะว่างเปล่าควอนตัม และเนื่องจากการเคลื่อนไหวที่ไม่สมมูล จักรวาลปรากฏการณ์จึงบังเกิดขึ้น อุปนิษัตทั้งหลายประกาศว่า จักรวาลปรากฏการณ์ของเราและชีวิต มีสิ่งที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ นั่นก็เพราะว่า ความปรารถนาต่อสิ่งมีชีวิตที่มีรูปปรากฏ และตะบะสมาธิของพรหมุนั้นเองที่ก่อให้เกิดพลังอันยิ่งใหญ่ในรูปของการระเบิดออกของพลังเสียงและสิ่งเคลื่อนไหวอื่นๆซึ่งได้พัฒนาไปเป็นจักรวาลปรากฏการณ์ของเราในที่สุด และจากนั้นกาลและอวกาศจึงก่อปรกกันขึ้นเป็นมิติแล้วดำเนินไป การอธิบายความเช่นนี้ ไม่ต่างไปจากการอธิบายของทฤษฎีวิทยาศาสตร์บางทฤษฎีเป็นต้นว่า ทฤษฎีบิกแบง, จักรวาลขยาย, หลุมดำ, อภิมิติอวกาศ ฯลฯ

อุปนิษัตอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสรรพสิ่งและชีวิตในจักรวาลปรากฏการณ์ว่าเป็นการถ่ายทอดและอันตรกิริยาต่อกันสลับสับเปลี่ยนกันไปมาของเทวทั้งหลายหรือเทวดาทั้งหลายธาตุทั้งหลายที่ก่อปรกขึ้นเป็นร่างของสิ่งมีชีวิตและเป็นสิ่งแวดล้อมในโลกปรากฏการณ์นี้แหละคือ เทวตาทั้งหลาย และเพื่อเชื่อมโยงเทวหรือเทวดาทั้งหลายเหล่านี้เข้าด้วยกัน เอกเทว หรือพรหมจึงได้สร้างโครงข่ายที่สานไขว้กันไปมาขึ้น โครงข่ายหรือสายใยที่ทอไขว้กันไปมาซึ่งเรียกว่า ไพรตและไอดนปรากฏในอุปนิษตก่อนทฤษฎีโยมหัสจรรยันั้นับพันๆปี ทุกอุปนิษัตพยายามที่จะแสดงแนวคิดที่ไม่แบ่งแยกระหว่างสิ่งไม่มีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และระหว่างผู้รับรู้กับสิ่ง(หรือผู้)ที่ถูกรับรู้ แนวคิดนี้ได้นำมาขยายการอธิบายในรายละเอียดโดยนักวิทยาศาสตร์ในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ที่เสนอทฤษฎีวิทยาศาสตร์ เป็นต้นว่า ทฤษฎีของเดวิท โบห์ม ทฤษฎีระบบการจัดการองค์กรตนเองของอิลยา 프리โกจิน และ สจวต คอฟแมน แนวคิดอื่นๆที่สำคัญ เป็นต้นว่าโลกคือชีวิต, จิตวิญญาณจักรวาลอันเป็นองค์รวม, จักรวาลปรากฏการณ์เป็นประหนึ่งภาพมายาของจักรวาลสัจภาวะ, จักรวาลปรากฏการณ์และทุกสิ่งทุกอย่างของจักรวาลนี้ย่อมจะกลับคืนไปสู่แหล่งกำเนิด, การเป็นผู้รู้แจ้งหนึ่งเดียวเป็นจุดหมายสุดท้ายของมนุษยชาติและจักรวาล เหล่านี้ปรากฏอยู่ในอุปนิษัตทั้งหลายเช่นเดียวกับที่มีอยู่ในทฤษฎีวิทยาศาสตร์บางทฤษฎี

ในที่สุดแล้ว แนวคิดเรื่อง กรรม หรือการกระทำและผลของการกระทำ ไม่ว่าเหตุและผลของกรรมแต่ปางก่อนหรือในปัจจุบัน อันเป็นสิ่งที่กล่าวย้าเป็นอย่างมากในทุกอุปนิษัตว่า เป็นตัวการสำคัญต่อสังสารวัฏ เกิด-คงอยู่-ตายของชีวิตและของจักรวาลปรากฏการณ์นั้น ได้รับการยอมรับโดยนักทฤษฎีควอนตัมจิตวิญญาณและทฤษฎีนี้มีแนวโน้มว่าจะกลายเป็นทฤษฎีจักรวาลวิทยาที่สำคัญในศตวรรษหน้า

ทฤษฎีองค์รวมและระเบียบการซ่อนเร้นตนเองของเดวิท โบห์มอีกเช่นกันที่สนับสนุนการอธิบายทางอภิปรัชญาของอุปนิษัททั้งหลายเกี่ยวกับสภาวะของจักรวาลปรากฏการณ์ที่กล่าวว่า จักรวาลปรากฏการณ์ซ่อนเร้นอยู่ในจักรวาลสัจภาวะซึ่งอยู่ในสภาวะว่างเปล่าควอนตัม และเนื่องจากการเคลื่อนไหวที่ไม่สมดุล จักรวาลปรากฏการณ์จึงบังเกิดขึ้น อุปนิษัททั้งหลายประกาศว่า จักรวาลปรากฏการณ์ของเราและชีวิต มีสิ่งที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ นั่นก็เพราะว่า ความปรารถนาต่อสิ่งมีชีวิตที่มีรูปปรากฏ และตะบะสมาธิของพรหมุนั้นเองที่ก่อให้เกิดพลังอันยิ่งใหญ่ในรูปของการระเบิดออกของพลังเสียงและสิ่งเคลื่อนไหวอื่นๆซึ่งได้พัฒนาไปเป็นจักรวาลปรากฏการณ์ของเราในที่สุด และจากนั้นกาลและอวกาศจึงก่อปรกกันขึ้นเป็นมิติแล้วดำเนินไป การอธิบายความเช่นนี้ ไม่ต่างไปจากการอธิบายของทฤษฎีวิทยาศาสตร์บางทฤษฎีเป็นต้นว่า ทฤษฎีบิกแบง, จักรวาลขยาย, หลุมดำ, อภิมิติอวกาศ ฯลฯ

อุปนิษัทอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสรรพสิ่งและชีวิตในจักรวาลปรากฏการณ์ว่าเป็นการถ่ายทอดและอันตรกิริยาต่อกันสลับสับเปลี่ยนกันไปมาของเทวทั้งหลายหรือเทวดาทั้งหลายธาตุทั้งหลายที่ก่อปรกขึ้นเป็นร่างของสิ่งมีชีวิตและเป็นสิ่งแวดล้อมในโลกปรากฏการณ์นี้แหละคือ เทวตาทั้งหลาย และเพื่อเชื่อมโยงเทวหรือเทวดาทั้งหลายเหล่านี้เข้าด้วยกัน เอกเทว หรือพรหมนจึงได้สร้างโครงข่ายที่สานไขว้กันไปมาขึ้น โครงข่ายหรือสายใยที่ทอไขว้กันไปมาซึ่งเรียกว่า ไพรตและโอคนี้ปรากฏในอุปนิษัทก่อนทฤษฎีโยมหัสจรรยั้นับพันๆปี ทุกอุปนิษัทพยายามที่จะแสดงแนวคิดที่ไม่แบ่งแยกระหว่างสิ่งไม่มีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และระหว่างผู้รับรู้กับสิ่ง(หรือผู้)ที่ถูกรับรู้ แนวคิดนี้ได้นำมาขยายการอธิบายในรายละเอียดโดยนักวิทยาศาสตร์ในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ที่เสนอทฤษฎีวิทยาศาสตร์ เป็นต้นว่า ทฤษฎีของเดวิท โบห์ม ทฤษฎีระบบการจัดการองค์กรตนเองของอิลยา 프리โกจิน และ สจวต คอฟแมน แนวคิดอื่นๆที่สำคัญ เป็นต้นว่าโลกคือชีวิต, จิตวิญญาณจักรวาลอันเป็นองค์รวม, จักรวาลปรากฏการณ์เป็นประหนึ่งภาพมายาของจักรวาลสัจภาวะ, จักรวาลปรากฏการณ์และทุกสิ่งทุกอย่างของจักรวาลนี้ย่อมจะกลับคืนไปสู่แหล่งกำเนิด, การเป็นผู้รู้แจ้งหนึ่งเดียวเป็นจุดหมายสุดท้ายของมนุษยชาติและจักรวาล เหล่านี้ปรากฏอยู่ในอุปนิษัททั้งหลายเช่นเดียวกับที่มีอยู่ในทฤษฎีวิทยาศาสตร์บางทฤษฎี

ในที่สุดแล้ว แนวคิดเรื่อง กรรม หรือการกระทำและผลของการกระทำ ไม่ว่าเหตุและผลของกรรมแต่ปางก่อนหรือในปัจจุบัน อันเป็นสิ่งที่กล่าวย่ำเป็นอย่างมากในทุกอุปนิษัทว่า เป็นตัวการสำคัญต่อสังสารวัฏ เกิด-คงอยู่-ตายของชีวิตและของจักรวาลปรากฏการณ์นั้น ได้รับการยอมรับโดยนักทฤษฎีควอนตัมจิตวิญญาณและทฤษฎีนี้มีแนวโน้มว่าจะกลายเป็นทฤษฎีจักรวาลวิทยาที่สำคัญในศตวรรษหน้า

Thesis Title	Upaniṣads : The Concordance of their Metaphysics and the Scientific Theories on the Beginning and the End of the Universe, the Earth, All Things and Living Things
Name	Amara Srisuchat
Concentration	Sanskrit
Department	Oriental Languages
Academic Year	1998

Abstract

Transliteration and translation of the 491 selected **slokas** and relevant passages from 1,884 slokas and passages of 18 upaniṣads are provided to make a commentary on what is the metaphysical meaning of the universe, the earth, non living and living things and why, how, when and where these begin and end, and also on the parallels between the solutions in the upaniṣads and those in scientific theories.

Though different styles of being used in a large number of **slokas** and the passages, the same message is finely declared. All upaniṣads declare : **Brahman** is the universe and everything, either absolute reality (undecayed and unmanifested universe) or phenomenal one (decayed and manifested universe). This is likened to the concept of wholeness or oneness or quantum vacuum which is the highlight of theories of the Scientific New Age. Relative significance of the absolute universe and the phenomenal one is broadly discussed. Owing to worldly perception, degree of its similarity and of its difference is definable. In fact, man, whose self and perception are subject to the phenomenal world, is unable to comprehend the absolute universe, so that there is no answer from upaniṣads of worldly questions like why or how the absolute universe begins or ends. Although the absolute universe exists all the time and everywhere, no one can see. Upaniṣads suggest that whoever becomes Enlightened is able to find the absolute universe or **Brahman (Atman)** in his own heart and at the moment time is meaningless. Upaniṣads also indicate the absolute universe exists before the beginning of time and it exists inside and outside the phenomenal universe. This metaphysical concept is in harmony with a new age scientific theories, such as those of Stephan Hawking and of David Bohm, etc.

Again, the Wholeness and the Implicate Order theory of David Bohm supports metaphysical explanation of upaniṣads on the status of the phenomenal universe, that is to say, it is enfolded in the absolute universe which is the quantum vacuum and because of non-equilibrated movement, the phenomenal universe took place. Upaniṣads proclaim our manifested universe and living beings are not hazard, for the desire of Brahman for the manifested beings and his austere meditation (**tapas**) caused a high force in the form of explosive sound and other dynamic matter which finally developed into our manifested universe and from which time and space is dimensionally active. This explanatory version does not differ from those of scientific theories, such as the Big Bang, the Expansion of Universe, the Black Hole, the Hyper-space, etc.

Relationship of non living and living things in the phenomenal universe is explained by a reciprocal interaction of **devas** or **devatas**. Elements that compose a body of living things (organism) and of environment (biosphere/Gaia) in the manifested world are **devas**. To combine these **devas**, **Eka deva** (one deva) or **Brahman** created a woven web. The web or the entire woven strings called **protā** and **otā** was mentioned in upaniṣads prior to the Superstrings theory several thousand years. All upaniṣads try to describe the concept of non-separateness of non living things and living things and of subjective and objective. This concept has been elaborated by the twentieth century scientific theories, e.g. David Bohm's theory, Biological Self-organisation theories of Ilya Prigogine and of Stuart Kauffman. Other considerable concepts, such as that the whole earth is life, that there is a cosmic consciousness, that the phenomenal universe exists as if an illusory image of the absolute universe, that the phenomenal universe and its belongings will return to its undifferentiated source, and that Enlightenment for all is the final goal of human beings and of the universe, are included in upaniṣads as well as in some scientific theories.

Finally, the concept of **karma** or deed and fruit of actions, whether are the causes and the results of previous or actual activities, which is strongly emphasized in all upaniṣads as a principal agent of the cycle of life and of the phenomenal universe, is adopted by theorists of the Quantum Consciousness theory. This theory tends to develop into the principal theory of the universe in the next century.

กิตติกรรมประกาศ

คุณค่าและคุณประโยชน์ของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยมุ่งหวังให้เป็นสิ่งระลึกถึงพระคุณของอาจารย์คงเดช ประพัฒน์ทอง นักโบราณคดีและนักภาษาโบราณ ผู้มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาภาษาสันสกฤต

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.จำลอง สารพัดนึก ผู้ให้ความรู้ในวิชาอุปนิษัต อันเป็นจุดเริ่มต้นของความสนใจในเรื่องนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรพัฒน์ ประพันธ์วิทยา และศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสาน ท่างใจ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทั้งสองท่าน ท่านแรกไม่เพียงเป็นผู้จุดประกายให้เห็นความสำคัญของปรัชญาอุปนิษัตที่ควรแก่การใคร่ครวญศึกษาอย่างลึกซึ้ง แต่ยังได้ให้คำแนะนำตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์นี้อย่างละเอียดถี่ถ้วนยิ่ง ท่านที่สองเป็นผู้ให้พลังความคิดและความมั่นใจต่อผู้วิจัยถึงคุณค่าและคุณประโยชน์ที่จะบังเกิดขึ้นในการดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ ตลอดจนเป็นผู้ให้ความรู้และคำแนะนำแก้ไขปรับปรุงในส่วนของทฤษฎีวิทยาศาสตร์ต่างๆเป็นอย่างดี

ขอณัฏการขอพระคุณพระมหาพุทธรักษ์ ปราบนอกและพระจตุพร อักษรทอง ที่เป็นธุระให้ในการประสานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.รศมี ชูทรงเดช แห่งภาควิชาโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร และคุณเทวาท สปิไลน ที่เป็นธุระในการจัดหาข้อมูลบางอย่าง

การดำเนินการต่างๆตั้งแต่ต้นจนสำเร็จลุล่วงเป็นรูปเล่มวิทยานิพนธ์นี้ได้รับการสนับสนุน การช่วยเหลือ ข้อเสนอแนะและการแก้ไขปัญหาทางเทคนิคจากคุณธราพงศ์ ศรีสุชาติ เป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนญาติมิตรที่ให้กำลังใจอีกหลายท่านที่ได้เอื้อนามไว้ ณ ที่นี้